

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118203421
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118203421.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobkyne G. C., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v A. na ul. S. č. XX, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku na ul. Sov. hrdinov č. 163/66, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave na ul. Pribinovej č. 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave na ul. Kubániho č. 16, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.501,- eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 07.11.2019, č. k. 19Csp/58/2018-70 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 24.01.2020, č.k. 19Csp/58/2018-88 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s opravným uznesením.

Žalobkyni sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.501,- eur. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/404/2015 si žalobkyňa úspešne uplatnila voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2.501,78- eur s príslušným úrokom z omeškania.

3. Podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

4. Vo veci vedenej pod sp. zn. 17C/404/2015 Okresného súdu Prešov sa v rámci vzniknutého právneho vzťahu zistilo množstvo závažných porušení spotrebiteľského práva zo strany žalovaného. Napriek právoplatnému rozhodnutiu vo veci žalovaný spochybňuje rozhodnutia súdov, aj keď bezdôvodné obohatenie žalobkyni zaplatil. Toto správanie žalovaného len potvrdzuje správnosť rozhodnutí súdov.

5. Ohľadom námietok žalovaného o nedôvodnosti žaloby a nesplnení podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia sa poukázalo na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, v ktorom sa uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade na mieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto

prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

6. Ďalej sa poukázalo tiež na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.02.2016 vydaný vo veci I. ÚS 548/2015, podľa ktorého zákaz bezdôvodného obohatenia patrí svojou povahou do kategórie základných a všeobecných princípov, na ktorých stojí od nepamäti celý kontinentálny právny poriadok. Základným zmyslom ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka je predovšetkým účinná ochrana poškodeného, na úkor ktorého sa obohatila iná osoba.

7. S poukazom na závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

8. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia bolo prihliadnuté k tomu, že žalobkyňa uzavrela so žalovaným úverovú zmluvu, v ktorej s ňou dohodol úžerný úrok. Svojím konaním sa na jej úkor obohatil o sumu 2.501,78 eur, ktoré by nikdy nebol žalovaný žalobkyňi dobrovoľne vydal, pokiaľ by sa tohto svojho nároku nebola domáhala v súdnom konaní. Žalovaný tak navyše postupoval ako nebanková spoločnosť napriek tomu, že mu muselo byť známe akého porušenia spotrebiteľského práva sa voči žalobkyňi dopúšťa. Je nepredstaviteľné, aby akýkoľvek spotrebiteľ prejavil ochotu a súhlasil s takým úžerným úrokom, keby nebol k tomu donútený finančnou tiesňou a inými nepriaznivými životnými okolnosťami, ktoré spôsobili, že bol donútený prijať finančné prostriedky za takýchto nevýhodných podmienok. Pokiaľ sa teda žalobkyňa domáha primeraného finančného zadosťučinenia vo výške bezdôvodného obohatenia, ktorým sa žalovaný na jej úkor obohatil, takto uplatnené primerané finančné zadosťučinenie vzhľadom na okolnosti prípadu je primerané. Súd 1. inštancie preto žalobe v celom rozsahu vyhovel.

9. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 a § 262 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku v spojení s opravným uznesením podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok v spojení s opravným uznesením zmeniť tak, aby žaloba žalobkyne bola v celom rozsahu zamietnutá a žalovanému priznané právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Ako dôvod uviedol, že postupom a rozhodnutím súdu 1. inštancie došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces tým, že odôvodnenie napádaného rozsudku neobsahuje žiadne skutkové a právne závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorým by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia v sume 2.501,- eur. Napádaný rozsudok nespĺňa základné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia tak ako ich definuje ust. § 220 CSP, keďže neobsahuje žiadny záver súdu vo vzťahu k predmetu sporu, predovšetkým skutkové závery odôvodňujúce základ nároku a jeho výšku. Súdom priznané finančné zadosťučinenie nebolo podľa obsahu a odôvodnenia rozsudku preukázané v konkrétnych skutkových okolnostiach, argumentačne nie je podložené takým spôsobom a v rozsahu, ktorý by zodpovedal požiadavkám na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP. Súd 1. inštancie sa nedôsledne zaoberal námietkou žalovaného, že žalobkyňa si uplatnila už nárok na finančné zadosťučinenie v inej sporovej veci. Uplatňovanie nároku v podanej žalobe je mimo účelu právnej úpravy primeraného finančného zadosťučinenia, pretože žalobkyňa neuviedla žiadny relevantný argument a dôvod na priznaný nárok v sume 2.501,- eur. Postup konajúceho súdu je v rozpore s jeho zákonnou povinnosťou riadne a dôsledne sa vyporiadať so všetkými argumentmi strán týkajúcich sa prejednávanej veci.

11. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie obžalovaného nie je opodstatnené.

12. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

13. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

14. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

15. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

16. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

17. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

18. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

19. Vo veci 17C/404/2015 Okresného súdu Prešov sa žalobkyňa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 2.501,78 eur s príslušenstvom. Vo vzťahu k tomuto nároku mala žalobkyňa v konaní plný úspech. Rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 22.02.2016, č.k. 17C/404/2015-46 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.09.2017, č.k. 10Co75/2016-77 nadobudol právoplatnosť dňa 02.11.2017. Právoplatným ukončením konania vo veci 17C/404/2015 Okresného súdu Prešov bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba

o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 28.03.2018, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 101 Občianskeho zákonníka.

20. Žalobkyňa si bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnila právo na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému.

21. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od získavania plnení vyplývajúcich z neprijateľných zmluvných podmienok a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa nedopustí v takej intenzite. Aj keď zákon, ako to už bolo skôr konštatované, nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobkyne bez akýchkoľvek pochybností došlo. Žalovaný prijal od žalobkyne i plnenie na ktoré mu nárok nevznikol. Bezdôvodné obohatenie sa žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Žalobkyňa taktiež aj s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/404/2015, v ktorom spochybňoval dôvodnosť žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, bola dlhodobo nedôvodne vystavená psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty, a to až do doby právoplatného skončenia konania vo veci 17C/404/2015 Okresného súdu Prešov. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý sa snažil na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatiť o sumu 2.501,78 eur.

22. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, je preto potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 2.501,- eur tak, ako to požadovala žalobkyňa. Táto čiastka, aj keď predstavuje výšku bezdôvodného obohatenia na vydanie ktorého bol žalovaný zaviazaný v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 17C/404/2015, je primeraná, nakoľko k bezdôvodnému obohateniu žalovaného došlo v dôsledku dojednania neprimerane vysokej zmluvnej odmeny za poskytnutie úveru, pričom toto dojednanie v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka bolo posúdené ako neplatné pre rozpor s dobrými mravmi. Priznané primerané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal.

23. Právne bezvýznamný je poukaz žalovaného na fakt, že žalobkyňa si nárok na finančné zadosťučinenie už uplatnila v inej sporovej veci. Vzhľadom na charakter zmlúv o spotrebiteľskom úvere nie je vylúčené, aby strany sporu mohli uzatvoriť i viacero zmlúv, avšak prípadné porušenia predpisov upravujúcich ochranu spotrebiteľa, ktoré môžu viesť aj k priznaniu primeraného finančného zadosťučinenia, je potrebné osobitne skúmať vo vzťahu ku každej z takto uzatvorenej zmlúv o spotrebiteľskom úvere.

24. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. §387 CSP rozsudok v spojení s opravným uznesením ako vecne správne potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobkyňa v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

26. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).